

EU HAR LÄMNAT DEMOKRATIN : LISSABONFÖRDRAGET OCH FOLKRÄTTEN - BROTTEN MOT FÖRDRAGEN OM EKONOMISK OCH MONETÄR POLITIK - BROTTEN MOT FÖRDRAGETS PROCEDURORDNING - ETT INFÖRANDE AV EUROOBLIGATIONER BÄDDAR FÖR EN NY SKULDKRIS

1. Lissabonfördraget, folkrätten och det rättsliga och demokratiska förfallet

I medlemsinformationen 2011-01-27 : ”EU – det rättsliga förfallet, överstaten och avdemokratiseringen” sammanfattades analyserna hösten 2010 på vår hemsida av besluten och agerandet av EU:s stats- och regeringschefer i Europeiska rådet angående Lissabonfördraget : ”Ett gällande fördrag betraktas som en folkrättslig överenskommelse. En ändring kräver ett godkännande av ett nytt, likalydande fördrag av samtliga medlemsländer enligt deras konstitutioner, för att det ska träda i kraft enligt folkrätten. I medlemsinformationerna 2009-10-15, 2009-11-12 och 2009-12-03 på vår hemsida visades, att detta krav inte är uppfyllt för Lissabonfördraget. Ändå skrev EU-kommissionen i Sverige i en annons för ett möte samma dag: 'Lissabonfördraget träder i kraft den 1 december.'

Lissabonfördraget utgörs av det s k reformfördraget som undertecknades i Lissabon den 13 december 2007. Tillhörande protokoll ska utgöra en integrerad del av fördraget. Av de 27 medlemsländerna ratificerade 25 Lissabonfördraget, men två, Irland och Tjeckien, gjorde inte så oavkortat, utan de fogade förbehåll, undantag i nya protokoll som också måste godkännas, ratificeras av övriga medlemsländer för att Lissabonfördraget med tillfogade protokoll ska träda i kraft enligt folkrätten. Enligt besluten på mötena den 18-19 juni och 29-30 oktober 2009 enades EU:s stats- och regeringschefer att de, vid tidpunkten för nästa anslutningsfördrags ingående och i enlighet med deras respektive konstitutionella krav, ska låta protokollen åtfölja fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Alltså sköts ratifikationsprocessen upp, men det innebär, att EU:s nya grundlag inte träder i kraft förrän därefter och kan inte tillämpas tidigare enligt folkrätten. Något annat är oegentligt. Men EU-eliten ställde folkrätten åt sidan och satte Lissabonfördraget i verket den 1 december 2009.”

På så sätt förlorade **inte bara** engelsmännen möjligheten att ompröva Lissabonfördraget genom en folkomröstning som utlovats av Tories inför parlamentsvalet våren 2010, efter att Labour svikit sitt tidigare löfte, **utan också** de nationella parlamenten, som skulle ha bestämt före eventuell verkställighet, ställdes åt sidan av 27 stats- och regeringschefer som blivit en maktfullkomlig elit. Demokratien monterades ned och det skedde under det svenska ordförandeskapet i EU. Detta är oacceptabelt. EU har härmed gått in i en efterdemokratisk period. Att så skett ska också visas med exempel på EU:s agerande på tvärs mot Maastrichtfördragets bestämmelser under eurokrisen.

Men först ska ytterligare ett exempel ges på att EU inte följer folkrätten. Det gäller EU:s olika avtal med Marocko, som ockuperar Västsahara och inte genomför den FN-överenskomna folkomröstningen om självbestämmande för det västahariska folket. I t. ex. EU:s nyligen förlängda fiskeriavtal med Marocko ingår ockuperat västahariskt fiskevatten, vilket är ett brott mot folkrätten. 1) Därmed fortsätter också utfiskningen av vattnen utanför Afrikas kust. Det är oacceptabelt, att kortsiktiga ekonomiska intressen för EU går före folkrätten och ockuperade folks vilja. Det är supermakts politik.

- 1) Se debattartikeln från Olof Palmes Internationella Center: ”Nu måste Sverige erkänna Västsahara”. DN 14/6 -11

2. Bestämmelserna för EU:s ekonomiska och monetära politik

Reglerna för EU:s ekonomiska och monetära politik härstammar från Maastrichtfördraget från 1991. Det har sedan uppdaterats utan att ha förändrats i grunden. I Nicefördraget finns bestämmelserna i avdelning VII Ekonomisk och monetär politik i EG-fördraget. 2) I Lissabonfördraget finns huvuddelen i avdelning VIII i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). 3) Nytt i Lissabonfördraget är ”kap. 4 Särskilda bestämmelser för de medlemsstater som har euron som valuta”, och det protokoll om eurogruppen 4) som hör till, vilket redogörs för i avsnitt 4.

Maastrichtfördragets krav på högst 3 procent av BNP i underskott i de offentliga finanserna och 60 procent av BNP i offentlig skuldsättning, multilateral övervakning från kommissionen och rådet, övriga konvergenskriterier, stabilitetspaktens möjligheter till sanktioner och böter för medlemsländer i valutaunionen som inte uppfyller kraven samt förbuden mot finansiellt bistånd förutsattes tillsammans medföra att budgetdisciplinen upprätthålles av deltagande medlemsländer och att stabiliteten inte utsattes för påfrestningar av andra skäl, vare sig för enskilda deltagande länder eller för valutaunionen som helhet.

Men verkligheten är en annan. Valutaunionen EMU är inte ett optimalt valutaområde utan ett superstatsprojekt. Den ekonomiska utvecklingen är ojämn, den ekonomiska strukturen och konjunkturen olika och medlemsländerna i valutaunionen utsätts för nya påfrestningar när de förlorat sina egna ekonomiska verktyg såsom en rörlig, egen valuta och styrränta och i stället är hänvisad till en gemensam valuta, euron och en ränta baserade på ett genomsnitt och en centraliserad penningpolitik från Europeiska centralbanken (ECB). I perioder med olika inflationsutveckling och kapitalrörelser uppstod överhettningar i några länder då ECB:s ränta baserad på ett genomsnitt var för låg för att kunna kyla ned ekonomin med den påföljd att ECB:s penningpolitik ledde till en snabb kostnadsutveckling och därmed urgröpt konkurrenskraft som bäddade för den kommande skuldkrisen för berörda länder. De hade behövt ha egna styrräntor på betydligt högre nivåer i det konjunkturläget. På så sätt drabbades Irland, Grekland, Spanien och Portugal. Varken Irland eller Spanien hade från början misskötta statsfinanser. Fastighetsbubblor i Irland och Spanien förstärktes genom kapitalrörelser från andra länder. De hade inte heller några egna valutor som kunde stiga i värde och på så vis dämpa inflationen.

När konkurrenskraften urgröpts betydligt, hade länderna med euron inte egna valutor som kunde sjunka avsevärt i värde och stimulera exporten och turismen, utan det var en tidsfråga innan en skuldkris skulle uppkomma.

Enligt regelverket skulle skuldtungda euroländer inte få något finansiellt stöd från EU-systemet. Tanken var naturligtvis, att det skulle inte finnas några incitament till att fortsätta att bryta mot regelverket genom att vältra över problemen på andra. Finansmarknaden skulle vara den yttersta regulatören. Dess räntor på statsobligationer kan stiga till dess situationen är ohållbar, vilket skulle mana till försiktighet. Men inte ens de incitamenten höll. Då återstår att ställa in betalningarna på statsskulden och förhandla med långivarna, som tagit ut riskpremier, om skuldnedskrivning. Banker och finansinstitut får ta sin del av skulden. Ju förr desto bättre lånemässigt. Så skulle det ha fungerat. Eurosystemet skulle inte utsättas för större påfrestningar. Men regelverket enligt fördragen respekteras inte av EU-eliten, som därmed lämnar den demokratiska perioden allt längre bakom sig, när de går utöver sina befogenheter och bryter mot fördragen.

2) Europeiska unionens grundlagar - efter Nice, Skogås 2003, s 57-62

3) Sieps, Lissabonfördraget. Konsoliderad version av EU:s fördrag. 11 december 2007, s 90-104. Några artiklar om ECB-rådet har flyttats till ett avsnitt 6 om Europeiska centralbanken, s 159-160

4) a.a., s 99-100 och Protokoll och bilagor, s10

3. Brotten mot fördragen under eurokrisen

Tysklands förbundskansler Angela Merkel var först motståndare till finansiellt stöd till Grekland. ”Merkel har envist hävdad att ett direkt stöd till Grekland står i strid med fördraget”. DN 25/3 -10 Det är ett brott mot artikel 125 EUF. 5) Sedan gav hon vika och Grekland fick först stöd med ett lån på 110 miljarder euro, varav 80 miljarder från euroländerna och 30 miljarder från IMF (Internationella valutafonden). På morgontimmarna den 10 maj 2010 antog rådet med finansministrarna en plan till skydd för euron på 750 miljarder euro, varav 60 miljarder kom från en lånefacilitet som hittills bara använts för EU-länder utanför euron, 440 miljarder i lånegarantier från euroländerna och 250 miljarder euro från IMF. DN 11/5 -10 Samma dag, den 10 maj, ”kl 03.15 meddelade den Europeiska centralbanken (ECB) att man är redo att stödköpa statsobligationer.” SvD 11/5 -10 Det är också ett brott mot fördraget, artikel 123 EUF. Instruktionsförbudet, som skulle garantera oberoendet, enligt artikel 130 EUF bröts också mot i praktiken. 6)

De 440 miljarder euro från euroländerna samlades i Europeiska finansiella stabilitetsfaciliteten (EFSF) och har kallats euroländernas tillfälliga räddningsfond. Men den är tillfällig bara på papperet för den bryter mot fördraget och namnändras till Europeiska stabiliseringsmekanismen (ESM) efter en fördragsändring med sikte på ikraftträdande den 1 januari 2013. Det var Tyskland som tog initiativ till fördragsändringen. Europeiska rådet beslöt på mötet den 24-25 mars 2011 om ”ändring av EUF-fördraget vad gäller inrättandet av den europeiska stabilitetsmekanismen. Det efterlyser ett snabbt inledande av de nationella godkännandeförfarandena med sikte på ikraftträdande den 1 januari 2013.” 7) Förslaget innebär, att till artikel 136 i EUF-fördraget läggs följande punkt: ”De medlemsstater som har euron som valuta får inrätta en stabiliseringsmekanism, som ska aktiviseras om det är absolut nödvändigt för att trygga stabiliteten i euroområdet som helhet. Beviljandet av begärt finansiellt stöd enligt mekanismen ska vara underkastat strikt villkorlighet.” 8) På så sätt bekräftas illegaliteten i EFSF. Fördragsändringen är otillräcklig och bör förkastas. För ett deltagande i valutaunionen EMU blir ett högst riskabelt projekt för skattebetalarna och är inte gratis.

Måndagen den 8 augusti i år började ECB stödköpa spanska och italienska statsobligationer. SvD 9/8 -11 Kritiken i Tyskland var inte nådig. ”Igår eftermiddag sade en talesperson för Tysklands förbundskansler Angela Merkel att Tyskland inte vill fortsätta att pumpa in miljarder i den europeiska räddningsfonden, EFSF.

Angela Merkel, som själv befinner sig på fotvandring i Sydtyrolen, hade på söndagen meddelat att ECB självt fick avgöra när situationen hotar den finansiella stabiliteten i euroområdet.

Under måndagen gick hennes partikamrater i polemik och även Horst Seehofer, ordförande för Merkels systerparti i Bayern, CSU, förklarade att han motsätter sig att ECB stödköper italienska och spanska statspapper.

- Om vi alltid reagerar på kriser genom att köpa obligationer eller bygga upp större fonder så kommer det inte att lösa problemet, sade Seehofer till det tyska TV-bolaget ARD.

Tysklands centralbank, Bundesbank, hävdar att ECB agerar bortom sina egentliga befogenheter.” DN 9/8 -11

Till historien hör att några dagar tidigare torsdagen den 4 augusti hade ECB inte stödköpt spanska och italienska statsobligationer. ”I förrgår började nämligen den europeiska centralbanken stödköpa irländska och portugisiska statspapper för första gången på fem månader.

Vad banken däremot inte gjorde var att köpa spanska och italienska obligationer, trots att ränteskillnaden mot tyska statspapper drivits upp till nya rekordnivåer. Enligt läckor till medierna var det två tyskarna i ECB-ledningen, chefen för Bundesbank Jens Weidmann och ECB:s chefsekonom Jurgen Stark, som tillsammans med Beneluxländerna motsatte sig stödköpen.” SvD 6/8 -11

5) a.a., s 93 6) s 92 resp. s 97 7) Slutsatser från Europeiska rådets möte 24-25 mars, s 6

8) a.a.,s 21

Mellan den 4 och 8 augusti, fredagen den 5 augusti höll Frankrikes president Nicolas Sarkozy, förbundskansler Angela Merkel och Spaniens premiärminister Zapatero en telefonkonferens. SvD 6/8 -11 Att den telefonkonferensen skulle ha med ECB:s beslut på måndagen den 8 augusti att börja stödköpa spanska och italienska statsobligationer är en händelse som ser ut som en tanke. Stödköpen av statsobligationer är bortom ECB:s befogenheter och ökar riskerna för skattebetalarna i övriga EU-länder. ”ECB:s åtgärder innebär också att riskerna ökar för övriga EU-länder med Tyskland och Frankrike i spetsen som tillsammans bidrar med mest kapital till ECB.” SvD 9/8 -11

Den tyska förbundsdagens beslut förra året om det första stödet på totalt 110 miljarder euro och EU:s och IMF:s krispaket på 750 miljarder euro har överklagats till den tyska författningsdomstolen i Karlsruhe som väntas förkunna sin dom den 7 september.

”**Bakom målet i rättegången** ligger en rad tyska ekonomiprofessor, jurister och företagsledare som hävdar att stödet till Grekland strider mot tyska konstitutionen och mot Lissabonfördragets artikel 125 som förbjuder 'bailout' alltså att gemenskapen löser ut krisdrabbade medlemmar.

Ett annat argument är att EU:s krismekanism begränsar det tyska parlamentets inflytande över finanspolitiken. Enligt kritikerna rör det sig om carte blanche för utbetalningar till krisländer.

I botten ligger övertygelsen att eurozonen aldrig kommer att bli vad man kallar ett optimalt valutaområde. Jordbruks- och turistländer kan inte bilda en hållbar valutaunion med ett starkt industriland som Tyskland, hävdar den förre professorn i statsrätt Albrecht Schachtschneider.” SvD 5/7 -11

Domen kommer att sätta fokus på den tyska konstitutionen, oavsett hur utgången blir.

Tyskarnas dom över euron går inte att ta miste på. ”Nästan tre fjärdedelar uppger i en färsk enkät av Allensbach att de förlorat förtroende för euron.” SvD 5/7 -11

4. Brott mot fördragets procedurordning

I Nicefördraget finns inga som helst särskilda befogenheter för den sk eurogruppen, de ministrar som kommer från länder som har euron som valuta. Med tanke på att euroländerna på egen hand infört en procedurordning som gäller möten och ”beslut” som går på tvärs mot Lissabonfördraget är det påkallat att gå igenom berörda artiklar i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt i ”Kapitel 4 Särskilda bestämmelser för de medlemsstater som har euron som valuta”, nämligen artiklarna 136-138 9), och tillhörande protokoll ”Protokoll om eurogruppen”. 10) Artikel 136 och 137 är relevanta i sammanhanget och återges här liksom bestämmelserna i protokollet som finns i dess båda artiklar.

”Artikel 136

1. För att den ekonomiska och monetära unionen ska fungera smidigt, och i enlighet med tillämpliga bestämmelser i fördragen, ska rådet i enlighet med det tillämpliga förfarandet bland dem som anges i artiklarna 121 och 126, med undantag för det förfarandet som anges i artikel 126.14 besluta om åtgärder för de medlemsstater som har euron som valuta för att

a) stärka samordningen och övervakningen av dessa staters budgetdisciplin,
b) för dessa medlemsstater utarbeta riktlinjer för den ekonomiska politiken och se till att de överensstämmer med de riktlinjer som har antagits för hela unionen, samt se till att de övervakas.

2. När det gäller de åtgärder som avses i punkt 1 får endast de rådsmedlemmar delta i omröstningen som företräder medlemsstater som har euron som valuta.

Kvalificerad majoritet av dessa rådsmedlemmar ska definieras i enlighet med artikel 238.3a.

9) Sieps, Lissabonfördraget, a. a., s 99-100 10) Protokoll och bilagor, s 10

Artikel 137

Närmare bestämmelser för möten mellan ministrar i de medlemsstater som har euron som valuta ska fastställas i ett protokoll om eurogruppen. ”

”Protokoll om eurogruppen

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

...

HAR ENATS om följande om följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 1

Ministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta ska hålla informella sammanträden. Dessa ska äga rum vid behov för att diskutera frågor förknippade med det särskilda ansvar som de delar när det gäller den gemensamma valutan. Kommissionen ska delta i sammanträdena. Europeiska centralbanken ska inbjudas att delta i dessa sammanträden, som ska förberedas av företrädarna för finansministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta och kommissionen.

Artikel 2

Ministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta ska med en majoritet av dessa medlemsstater välja en ordförande för två och ett halvt år. ”

Av dessa artiklar framgår att eurogruppens möten ska vara informella. Eurogruppen diskuterar frågor förknippade med det särskilda ansvar de delar när det gäller den gemensamma valutan, men besluten fattas i sammanträden med rådet, dvs med ministrar från samtliga 27 medlemsländer. Visserligen har bara rådsmedlemmar med euron som valuta rösträtt om ifrågavarande åtgärder, men alla ska vara med. Den enda befogenheten som eurogruppen har enligt Lissabonfördraget är att utse en ordförande för två och ett halvt år och eurogruppen definieras som ”ministrar från de medlemsstater som har euron valuta”. Eurogruppen fattar inte beslut med bäring för EU och ska ha ett slags informella förmöten till rådets möten, där beslut tas enligt Lissabonfördraget. När förbundskansler Angela Merkel och president Nicolas Sarkozy i februari kallade till toppmöte med bara euroländernas stats- och regeringschefer, kritiserade statsminister Fredrik Reinfeldt proceduren till massmedia: ”Han var också negativ till att bara euroländer kan delta på toppmötet, som ska ledas av EU:s permanente ordförande Herman Van Rompuy.” SvD 5/2 -11 Det är uppenbart, att ett Europeiskt råd i minitappning för eurozonen bryter mot Lissabonfördraget och har inte någon beslutskompetens för EU. Efter ”eurotoppmötet” den 11 mars kunde man i massmedia få det motsatta intrycket: ”Euroländernas ledare lyckades överraska med en långtgående uppgörelse för att förhindra nya valutakriser.” DN 13/3 -11 Slutsatserna från Europeiska rådets möte den 24-25 mars i år är också anmärkningsvärda: ”17. Europeiska rådet välkomnar de beslut som fattades av stats- och regeringscheferna i euroområdet den 11 mars och stödjer inslagen i den europeiska stabiliseringsmekanismen (se bilaga II).”, s 11. Beslut för EU fattas av rådet eller Europeiska rådet. Statsministern borde återföra euroländerna till den mötesordning som gäller enligt fördragen. Det är viktigt att klargöra detta när makten successivt har förskjutits från de nationella parlamenten till Europeiska rådet och från det till ett

Minieuropeiskt råd för eurozonen med bäring till en duo, Tysklands förbundskansler och Frankrikes president som sammanträder före de andra. Fortsätter utvecklingen kan vi få höra vad de två stora beslutat eller vad den största makten beslutat.

5. Ett införande av euroobligationer bäddar för en ny skuldcrisis

Införandet av euroobligationer debatteras flitigt. Socialdemokraternas partiordförande Håkan Juholt och ekonomisk politisk talesperson Tommy Waidelich skrev på DN Debatt den 26 augusti bl. a. : ”Problemen i Europa pekar på behovet av en ökad samordning i eurozonen. En fungerande valutaunion kräver större samordning av finanspolitiken. Vi socialdemokrater har därför ändrat vårt tidigare motstånd mot ett starkare institutionellt ramverk inom euroområdet. Vi stöder också förslag om att införa särskilda euroobligationer för att stärka kapitalförsörjningen.” Det är fråga om en plötslig helomvändning.

Grunden för problemen i valutaunionen EMU med den gemensamma valutan och penningpolitiken är att länderna i eurozonen inte utgör ett optimalt valutaområde. Detta problem kvarstår med en gemensam, centraliserad finanspolitik baserad på ett genomsnitt som inte passar alla konjunkturellt, strukturellt, eller med hänsyn till konkurrenskraft, ineffektiv administration, korruption etc. Därför är en centraliserad finanspolitik inte någon lösning. Dessutom står en sådan överstatlig finanspolitik, som ett första steg, i strid med förutsättningarna för den svenska folkomröstningen 1994 om EU-medlemskapet.

Förslaget om införande av gemensamma euroobligationer är också oklart. Ska det garanteras av samtliga medlemsländer som George Soros föreslagit i DN 19/8 -11 eller som Harry Flam och Anders Vredin i DN 9/8 -11 av euroländerna gemensamt? Det borde vara uteslutet att Sverige, fritt från euron, skulle ta på sig sådana förpliktelser.

Problemet med gemensamma euroobligationer som finansierar underskott i statsfinanserna som blir offentlig skuldsättning är att de olika räntorna på finansmarknaden försvinner när de nationella statsobligationerna upphör och därmed försvinner i stor utsträckning incitamenten att ha ordning på de offentliga finanserna och den offentliga skuldsättningen. Med tanke på att stabilitetspakten inte fungerat för euroländerna är det knappast lämpligt att avveckla incitamenten som olika räntor på statsskulden innebär.

Faran med euroobligationer är också att ett väldigt skuldberg byggs upp centralt och sedan tröttnar de länder med högst kreditvärdighet att finansiera obligationer till räntor de tycker är för höga och då är man tillbaka till ruta ett - men med ett större problem. Professor Kai Carstenson har räknat ut att euroobligationer skulle bli dyrt för Tyskland. **”Euroobligationer skulle stå Tyskland dyrt. På lång sikt skulle de betyda merkostnader på 47 miljarder euro – 15 procent av den tyska budgeten.**

- **Det kan även bli mindre eller något mer. Det är hur som helst mycket pengar, säger professor Kai Carstenson som gjort beräkningen.”** DN 18/8 -11

De underliggande problemen för de drabbade länderna i valutaunionen i skuldcrisen angrips inte; en för hög styrränta: ECB:s ränta och en kraftigt övervärderad valuta: euron. Inte heller angrips den ofantliga skuldbördan på allvar. Den extrema kostnadsanpassningen i Grekland slår ut både anställda och företag; leder till social misär och en depressiv utveckling som är direkt kontraproduktiv.

Allt fler efterlyser skuldnedskrivningar. En av fem vise män som vägleder den tyska regeringen i ekonomiskt politiska frågor, Lars Feld hör till dem. **”Den grekiska skuldbördan** måste halveras för att det ska fungera på sikt, anser Feld. Det andra stödprogrammet, ännu ej sjösatts, beräknas med eftergifter från privata långgivare radera en femtedel av Greklands skuldberg. - Det är för lite säger Feld till den österrikiska tidningen Die Presse. TT – REUTERS ” SvD 26/8 -11

Den på sikt hållbara lösningen är att lämna valutaunionen EMU.

Kaj Lidén, ordf. Folkrörelsen Nej till EU – Botkyrka

www.nejtilleu.se/botkyrka

